

Slovenská národnostní menšina

Podle definitivních výsledků sčítání lidu žilo v ČR k 1. březnu 2011 cca 147 152 občanů slovenské národnosti. Při sčítání v roce 1991 (ještě za společného státu ČSFR) to bylo cca 314 000. Nejvíce Slováků žije v Moravskoslezském kraji (42 357), Ústeckém (21 172), Jihomoravském (15 452), Středočeském (14 191), Karlovarském kraji (13 655) a v Praze (17 406). Ve všech uvedených oblastech jde o Slováky a jejich potomky, kteří osídlovali pohraničí po roce 1945, byli to reemigranti z Rumunska, Maďarska a Zakarpatské Ukrajiny. Do Ostravy, Karviné, Prahy či jiných českých měst směřovaly migrace Slováků na stavby, zejména v 60. a 70. letech přišla do Prahy tzv. „úřednická migrace“ - stranický aparát, armáda apod.

Aktivity

Snaha o prezentaci hodnot slovenské kultury a emancipaci slovenské menšiny. Uchování slovenské kultury a jazyka v prostředí majoritního národa. Všechny organizace se s větší či menší intenzitou hlásí k pěstování vzájemnosti mezi Slováky a Čechy.

Kromě ediční činnosti, zahrnující vydávání [periodik](#), jsou organizovány Slovensko-české kulturní festivaly (Dny slovenské kultury v jednotlivých městech ČR), mezinárodní folklorní festivaly (Praha – srdce národov, Jánošíkov dukát aj.), divadelní přehlídky (Slovenské divadlo v Praze, To nejlepší z humoru na slovenské scéně aj.), loutkové divadlo, dramatinované čtení pohádek, scénky pro děti v českém a slovenském jazyce, filmové podvečery, plesy (Slovenský ples v Praze, česko-slovenský ples v Českých Budějovicích), majálesy, sportovní soutěže, sportovně-vlastivědné zájezdy pro děti, semináře, významné vydavatelské počiny jednotlivých sdružení, ocenění významných osobností za práci ve prospěch dobrých vztahů mezi Slováky a Čechy (cena Mateja Hrebendu), výstavy (např. Slovenské výtvarné léto), besedy (Kluby Slovenských dotykov, Kluby Koreňov, Podvečery nielen pre ženy aj.).

Organizace menšiny

V ČR působí 11 občanských sdružení, která se prezentují jako sdružení slovenské menšiny. Jsou to: Česko-Slovenská scéna, Demokratická aliancia Slovákov, Folklórne združenie Púčík, [Klub slovenskej kultúry](#) (KSK), [Obec Slovákov v ČR](#) (1 250 členů v roce 2003 ve 12 regionálních Obcích - Praha, Karlovy Vary, Sokolov, Teplice, Plzeň, Stříbro, Kladno, Brno, Tábor, Kroměříž, Karviná, Třinec), Slovensko-český klub, [Slovenské folklórne združenie Limbora](#), Slovenský literárny klub v ČR, Spolok Detvan, Spolok priateľov slovenského divadla, Zväz Slovákov. Na aktivitách slovenské menšiny se podílí i Historická skupina priamych účastníkov SNP (organizace bez právní subjektivity – součást Svazu bojovníků za svobodu), Spoločnosť M. R. Štefánika (bez právní subjektivity) a [Slovenská evangelická cirkve a.v.](#) v ČR.

Celkový počet organizovaných členů v jednotlivých sdruženích je odhadem 4 až 5 tisíc. Nejpočetnější jsou: KSK (2 600) a Obec Slovákov v ČR (1 250 členů v 12 organizacích). Specifický je výběrový Slovensko-český klub se základnou 400 členů. Kromě toho je asi sto členů v občanských sdruženích, které jsou kolektivními členy klubu (Kluby Slovenských dotykov,

Spoločnosť priateľov Slovenska). Folklórni sdružení Limbora a Púčík majú cca 200 aktívnych členů (od dětí po dospelé). Ostatní sdružení jsou výrazně méně početná.

Spolupráce s Radou

Slovenská národnostní menšina má v Radě dva zástupce. Aktivní spolupráce se týká:

- poskytování dotací na vydávání periodik
- oblasti dotační politiky Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Zástupce slovenské menšiny je také členem výboru Rady pro dotační politiku a výboru Rady pro spolupráci s orgány samosprávy. Je členem v Poradním sboru ministryně školství, mládeže a tělovýchovy pro záležitosti národnostních menšin a ve výběrových dotačních komisích ministerstva Kultury.

Slovenská menšina má zastoupení v Komisi pro národnostní menšiny Magistrátu hl. m. Prahy, Magistrátu města Brno, Karviná, kromě toho též v obcích/městech Rudná pod Pradědem, Jiříkov, Stará Ves, Hradec - Nová Ves.

Výborná je spolupráce s orgány samosprávy v Praze, Českých Budějovicích, Moravské Třebové či Brně, kde města výrazně podporují menšinový život a podílejí se na organizování Dní slovenské kultury. I v dalších městech, kde pracují regionální Obce Slováků nebo regionální Kluby Slovenských dotyků, je velmi dobrá spolupráce (včetně ekonomické pomoci ze strany města). Týká se to Karviné, Kroměříže, Plzně, Karlových Varů a Sokolova. První kontakty začínají i na úrovni nově vytvořených krajů (Plzeň, Ostrava, Zlín, Karlovy Vary, Středočeský kraj). V komisích pro národnostní menšiny pracují Slováci v Praze, Brně a Karviné.

Nejvýznamnější organizace

Slovensko-český klub - kromě jiného vydává časopis Dotyky,

[Obec Slovákov v ČR](#) - kromě jiného vydává měsíčník [Korene](#),

[Klub slovenskej kultúry](#) - kromě jiného vydává měsíčník [Listy](#),

Zváz Slovákov - vydávalo nepravidelně periodikum Slovenské rozhľady.